

An Bhruiséil, 13 Meitheamh 2022
(OR. fr, en)

9762/22

ECOFIN 551
UEM 155
SOC 346
EMPL 228
COMPET 449
ENV 550
EDUC 219
RECH 342
ENER 258
JAI 813
GENDER 91
ANTIDISCRIM 71
JEUN 102
SAN 347

NÓTA

ó:	Ardrúnaíocht na Comhairle
chuig:	Coiste na mBuanionadaithe/An Chomhairle
Uimh. an doic. ón gCoim.:	9414/22 - COM(2022) 617 final
Ábhar:	Moladh le haghaidh MOLADH ÓN gCOMHAIRLE maidir le Clár Náisiúnta 2022 um Athchóiriú de chuid na Liotuáine agus lena dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár Cobhsaíochta 2022 de chuid na Liotuáine

Gheobhaidh na toscaireachtaí i gceangal leis seo an dréachtmholadh thuasluaite ón gComhairle, arna athbhreithniú agus arna chomhaontú ag coistí éagsúla de chuid na Comhairle, bunaithe ar thogra COM (2022) 617 final ón gCoimisiún.

MOLADH ÓN gCOMHAIRLE

an ...

maidir le Clár Náisiúnta 2022 um Athchóiriú de chuid na Liotuáine agus lena dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár Cobhsaíochta 2022 de chuid na Liotuáine

TÁ COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagail 121(2) agus 148(4) de,

Ag féachaint do Rialachán (CE) Uimh. 1466/97 ón gComhairle an 7 Iúil 1997 maidir leis an bhfaireachas ar riochtaí buiséadacha, agus an faireachas ar bheartais eacnamaíocha agus a gcomhordú¹, a neartú, agus go háirithe Airteagal 5(2) de,

Ag féachaint don mholadh ón gCoimisiún Eorpach,

Ag féachaint do na rúin ó Pharlaimint na hEorpa,

Ag féachaint do na conclúidí ón gComhairle Eorpach,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste Fostaíochta,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste Eacnamaíoch agus Airgeadais,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste um Chosaint Shóisialta,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste um Beartas Eacnamaíoch,

De bharr an mhéid seo a leanas:

¹ IO L 209, 2.8.1997, lch. 1.

- (1) Tháinig Rialachán (AE) 2021/241 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle², lenar bunaíodh an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, i bhfeidhm an 19 Feabhra 2021. Leis an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, cuirtear tacaíocht airgeadais ar fáil chun athchóirithe agus infheistíocht a chur chun feidhme, ar athchóirithe agus infheistíocht í a mhaoiníonn an tAontas ó thaobh buiséid de. Cuireann sé leis an téarnamh eacnamaíoch agus le cur chun feidhme athchóirithe inbhuanaithe a chuireann leis an bhfás agus le hinfeistíocht, go háirithe chun na haistriúcháin glasa agus digiteacha a chur chun cinn, agus athléimneacht agus fás ionchasach gheilleagair na mBallstát a neartú ag an am céanna. Cuidíonn sé freisin le hairgeadais phoiblí inbhuanaithe a neartú agus le borradh a chur faoi fhás agus faoi chruthú post sa mheántearma agus san fhadtearma. Tabharfar an ranníocaíocht uasta airgeadais in aghaidh an Bhallstáit faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta cothrom le dáta i mí an Mheithimh 2022, i gcomhréir le hAirteagal 11(2) de Rialachán (AE) 2021/241.

² Rialachán (AE) 2021/241 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 12 Feabhra 2021 lena mbunaítear an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta (IO L 57, 18.2.2021, lch. 17).

(2) An 24 Samhain 2021, ghlac an Coimisiún an Suirbhé Bliantúil don Fhás Inbhuanaithe, rud a chur tús le Seimeastar Eorpach 2022 le haghaidh comhordú beartais eacnamaíoch. Thug sí aird chuí ar Ghealltanas Sóisialta Porto a síníodh an 7 Bealtaine 2021 chun Colún Eorpach na gCeart Sóisialta a d'fhógair Parlaimint na hEorpa, an Chomhairle agus an Coimisiún an 17 Samhain 2017 a chur chun feidhme a thuilleadh. D'fhorhmuigh an Chomhairle Eorpach tosaíochtaí Shuirbhé Bliantúil 2022 don Fhás Inbhuanaithe an 25 Márta 2022. An 24 Samhain 2021, ar bhonn Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle³, ghlac an Coimisiún freisin an Tuarascáil maidir leis an Sásra Foláirimh, ar tuarascáil í nár sainaitníodh an Liotuáin inti mar cheann de na Ballstáit a mbeadh grinn-athbhreithniú ag teastáil ina leith. Ar an dáta céanna, ghlac an Coimisiún moladh freisin le haghaidh moladh ón gComhairle maidir le beartas eacnamaíoch an limistéir euro agus togra le haghaidh Tuarascáil Chomhpháirteach ar Fhostaíocht 2022, lena ndéantar anailís ar chur chun feidhme na dTreoirínte Fostaíochta agus ar phrionsabail Cholún Eorpach na gCeart Sóisialta. Ghlac an Chomhairle an Moladh maidir le beartas eacnamaíoch an limistéir euro⁴ ('Moladh 2022 maidir leis an limistéar euro') an 5 Aibreán 2022 agus an Tuarascáil Chomhpháirteach ar Fhostaíocht an 14 Márta 2022.

³ Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Samhain 2011 maidir le míchothromaíochtaí maicreacnamaíocha a chosc agus a cheartú (IO L 306, 23.11.2011, lch. 25).

⁴ Moladh ón gComhairle an 5 Aibreán 2022 maidir le beartas eacnamaíoch an limistéir euro (IO C 153, 7.4.2022, lch. 1).

- (3) Le hionradh na Rúise ar an Úcráin, i ndiaidh na paindéime domhanda, tá athrú suntasach tagtha ar an gcomhthéacs geopholaitiúil agus eacnamaíoch. Tá tionchar an ionraidh ar gheilleagair na mBallstát le sonrú, *inter alia*, trí phraghsanna fuinnimh, bia agus amhábhair níos airde, agus trí ionchais fáis níos laige. Luíonn na praghsanna fuinnimh go trom, go háirithe, ar na teaghlaigh is leochailí a bhfuil cónaí orthu i mbochtaineacht fuinnimh nó atá i mbaol na bochtaineachta fuinnimh, chomh maith leis na gnólachtaí is leochailí ó thaobh praghsanna fuinnimh de. Tá rabharta isteach na ndaoine atá ag teitheadh ón Úcráin gan fasach le feiceáil san Aontas freisin. Bhí tionchar neamhshiméadrach ag na héifeachtaí eacnamaíocha, a d'eascair as cogadh foghach na Rúise, ar na Ballstáit. Sa chomhthéacs sin, an 4 Márta 2022, le Cinneadh Cur Chun Feidhme (AE) 2022/382 ón gComhairle⁵, cuireadh Treoir 2001/55/CE ón gComhairle⁶ i ngníomh den chéad uair, lena dtugtar an ceart chun fanacht go dleathach san Aontas do dhaoine easáitithe ón Úcráin, chomh maith le rochtain ar oideachas agus oiliúint, ar mhargadh an tsaothair, ar chúram sláinte, ar thithíocht agus ar leas sóisialta. Cuirtear tacaíocht eisceachtúil ar fáil don Liotuáin faoi thionscnamh na Gníomhaíochta Comhtháthaithe do Dhídeanaithe san Eoraip (CARE) agus trí réamh-mhaoiniú breise faoin gclár Cúnamh Téarnaimh don Chomhtháthú agus do Chríocha na hEorpa (REACT-EU) chun aghaidh a thabhairt go práinneach ar riachtanais fáilte agus lánpháirtíochta le haghaidh na ndaoine atá ag teitheadh ón Úcráin.

⁵ Cinneadh Cur Chun Feidhme (AE) 2022/382 ón gComhairle an 4 Márta 2022 lena mbunaítear gurb ann d'insreabhadh ollmhór daoine easáitithe ón Úcráin de réir bhrí Airteagal 5 de Threoir 2001/55/CE, agus a bhfuil d'éifeacht aige cosaint shealadach a thabhairt isteach (IO L 71, 4.3.2022, lch. 1).

⁶ Treoir 2001/55/CE ón gComhairle an 20 Iúil 2001 maidir le caighdeáin íosta chun cosaint shealadach a thabhairt i gcás insreabhadh ollmhór daoine easáitithe agus maidir le bearta lena gcuirtear cothromaíocht iarrachtaí chun cinn idir na Ballstáit agus na daoine sin á nglacadh isteach acu agus na hiarmhairtí lena mbaineann á mbraistint (IO L 212, 7.8.2001, lch. 12).

- (4) Agus an staid eacnamaíoch agus gheopholaitiúil atá ag athrú go tapa á cur san áireamh, athbhunaíonn an Seimeastar Eorpach a bheartas eacnamaíoch agus fostaíochta ar bhonn leathan in 2022, agus forbraítear é ag an am céanna i gcomhréir le ceanglais chur chun feidhme na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta, mar a leagtar amach sa Suirbhé Bliantúil Fáis Inbhuanaithe 2022. Tá cur chun feidhme na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta a glacadh rithábhachtach chun cuspóirí comhordaithe an bheartais eacnamaíoch faoin Seimeastar Eorpach a bhaint amach, ós rud é go dtugtar aghaidh sna pleananna ar fhothacar suntasach ar a laghad de na moltaí tírshonracha ábhartha a eisíodh i dtimthriallta Sheimeastar Eorpach 2019 agus 2020. Tá moltaí tírshonracha 2019 agus 2020 fós chomh ábhartha céanna maidir leis na pleananna téarnaimh agus athléimneachta arna n-athbhreithniú, arna dtabhairt cothrom le dáta nó arna leasú i gcomhréir le hAirteagail 14, 18 agus 21 de Rialachán (AE) 2021/241, sa bhreis ar aon mholtaí tírshonracha eile arna n-eisiúint suas go dtí pleananna téarnaimh agus athléimneachta den sórt sin atá athbhreithnithe, nuashonraithe nó leasaithe.
- (5) Tá clásal éalaithe ginearálta an Chomhshocraithe Cobhsaíochta agus Fáis gníomhach ó Mhárta 2020. I dTeachtaireacht uaidh an 3 Márta 2021 dar teideal *One year since the outbreak of COVID-19* [aon bhliain amháin ó thosaigh COVID-19: freagairt an bheartais fhioscaigh], leag an Coimisiún amach a thuairim gur cheart an cinneadh maidir le clásal ginearálta éalaithe a dhíghníomhachtú nó a chur i bhfeidhm go leanúnach a dhéanamh mar mheasúnú foriomlán ar staid an gheilleagair, agus leibhéal na gníomhaíochta eacnamaíche san Aontas nó sa limistéar euro i gcomparáid leis an leibhéal réamh-ghéarchéime (deireadh 2019) mar phríomhchritéar cainníochtúil. Mar gheall ar éiginnteacht mhéadaithe agus rioscaí láidre taobh thiar den ionchas eacnamaíoch i gcomhthéacs an chogaidh san Eoraip, is gá clásal éalaithe ginearálta an Chomhshocraithe Cobhsaíochta agus Fáis a leathnú go gcuirfear síneadh le clásal éalaithe ginearálta an Chomhshocraithe Cobhsaíochta agus Fáis le linn 2023.

- (6) De réir an chur chuige atá sa Mholadh ón gComhairle an 18 Meitheamh 2021⁷ ina dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár Cobhsaíochta 2021 na Liotuáine, is fearr an staid fhioscach fhoriomlán a thomhas mar an t-athrú ar chaiteachas príomha (glan ar bhearta lánroghnacha ioncaim agus gan bearta sealadacha éigeandála a bhaineann le géarchéim COVID-19 a áireamh), ach caiteachas arna mhaoiniú le tacaíocht neamh-inaisíoctha (deontais) ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta agus ó chistí eile de chuid an Aontais a áireamh, i gcoibhneas leis an bhfás féideartha meántéarmach⁸. Agus níos faide ná an staid fhioscach fhoriomlán, d'fhonn a mheas an bhfuil an beartas fioscach náisiúnta stuama agus an bhfuil a chomhdhéanamh fabhrach do théarnamh inbhuanaithe a bheidh comhsheasmhach leis na haistrithe glasa agus digiteacha, tabharfar aird freisin ar an éabhlóid ar phríomhchaiteachas reatha⁹ arna maoiniú go náisiúnta (glan ar bhearta lánroghnacha ioncaim agus gan bearta sealadacha éigeandála a bhaineann le géarchéim COVID-19 a áireamh) agus ar an infheistíocht.

⁷ Moladh ón gComhairle an 18 Meitheamh 2021 ina dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár Cobhsaíochta 2021 na Liotuáine (IO C 304, 29.7.2021, lch. 68).

⁸ Is meastacháin ón gCoimisiún iad na meastacháin ar an staid fhioscach agus a comhpháirteanna sa Mholadh seo bunaithe ar na toimhdí is bunús le réamhaisnéis earraigh 2022 an Choimisiúin. Sna meastacháin ón gCoimisiún ar fhás ionchasach meántéarmach, ní áirítear tionchar dearfach na n-athchóirithe atá mar chuid den phlean téarnaimh agus athléimneachta agus lena bhféadfar borradh a chur faoin bhfás a d'fhéadfadh a bheith ann.

⁹ Ní mhaoinítear iad le deontais faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta ná le cistí eile de chuid an Aontais.

- (7) An 2 Márta 2022, ghlac an Coimisiún teachtaireacht lena gcuirtear treoir leathan ar fáil maidir le beartas fioscach in 2023 ('an treoir fhioscach') a raibh sé mar aidhm léi tacú le hullmhú Chláir na mBallstát um Chobhsaíocht agus um Chóineasú agus comhordú beartais a neartú ar an gcaoi sin. Thug an Coimisiún dá aire, go mbeadh sé iomchuí in 2023, ar bhonn an ionchas maicreacnamaíoch a bhí ann i réamhaisnéis gheimhridh 2022, aistriú ó staid fhioscach chomhiomlán tacaíochta in 2020–2022 go staid fhioscach chomhiomlán a bheadh neodrach tríd is tríd, agus go bhfuil sé réidh chun freagairt don staid eacnamaíoch atá ag teacht chun cinn. D'fhógair an Coimisiún gur cheart leanúint de dhifreáil a dhéanamh idir na moltaí fioscacha do 2023 idir na Ballstáit agus iarmhairtí trastíortha a d'fhéadfadh a bheith ann a chur san áireamh. D'iarr an Coimisiún ar na Ballstáit an treoir ina gCláir um Chobhsaíocht agus um Chóineasú a léiriú. Gheall an Coimisiún go ndéanadh sé dlúthfhaireachán ar na forbairtí eacnamaíocha agus go n-athróidh sé a threoir beartais de réir mar is gá agus ar a dhéanaí ina phacáiste earraigh den Seimeastar Eorpach a bheidh ann ag deireadh mhí na Bealtaine 2022.
- (8) Maidir leis an treoir fhioscach, cuirtear san áireamh sna moltaí fioscacha do 2023 an t-ionchas eacnamaíoch atá ag dul in olcas, an éiginnteacht mhéadaithe agus rioscaí níos ísle, agus an boilsciú níos airde i gcomparáid le réamhaisnéis gheimhridh 2022 ón gCoimisiún. I bhfianaise na mbreithnithe sin, ní mór don fhreagairt fhioscach infheistíocht phoiblí a leathnú i gcomhair na n-aistrithe glasa agus digiteacha agus na slándála fuinnimh, agus cumhacht ceannaigh na dteaghlach is leochailí a choimeád ar bun chun tionchar na dteithe praghsanna fuinnimh a mhaolú agus chun an brú boilscithe a theorannú ón dara babhta trí bhearta spriocdhírthe agus sealadacha. Ní mór don bheartas fioscach leanúint de bheith ag dul in oiriúint do na cúinsí atá ag athrú go tapa, lena n-áirítear dúshláin a eascraíonn as cogadh foghach na Rúise i gcoinne na hÚcráine i ndáil le cosaint agus slándáil, agus ní mór dó idirdhealú a dhéanamh idir na Ballstáit de réir a staide fioscaí agus eacnamaíche, lena n-áirítear a mhéid a bhaineann lena nochtadh don ghéarchéim agus le rabhartaí daoine easáitithe ón Úcráin.

- (9) An 14 Bealtaine 2021, chuir an Liotuáin a plean náisiúnta téarnaimh agus athléimneachta faoi bhráid an Choimisiúin, i gcomhréir le hAirteagal 18(1) de Rialachán (AE) 2021/241. De bhun Airteagal 19 de Rialachán (AE) 2021/241, rinne an Coimisiún measúnú ar ábharthacht, éifeachtacht, éifeachtúlacht agus comhleanúnachas an phlean téarnaimh agus athléimneachta, i gcomhréir leis na treoirlínte measúnaithe a leagtar amach in Iarscríbhinn V a ghabhann leis an Rialachán sin. An 20 Iúil 2021, ghlac an Chomhairle a Cinneadh Cur Chun Feidhme maidir le formheas an mheasúnaithe ar phlean téarnaimh agus athléimneachta le haghaidh na Liotuáine¹⁰. Tá scaoileadh na dtráthchodanna ag brath ar chinneadh a bheith glactha ag an gCoimisiún, i gcomhréir le hAirteagal 24(5) de Rialachán (AE) 2021/241, ina luaitear go bhfuil na clocha míle agus na spriocanna ábhartha a leagtar amach sa Chinneadh Cur Chun Feidhme ón gComhairle comhlíonta go sásúil ag an Liotuáin. Glactar leis le comhlíonadh sásúil nach ndearnadh gnóthú na ngarspriocanna agus na spriocanna roimhe sin a aisiompú.
- (10) An 27 Aibreán 2022, thíolaic an Liotuáin a Clár Náisiúnta 2022 um Athchóiriú agus, an 29 Aibreán 2022, a Clár Cobhsaíochta 2022 i gcomhréir leis an spriocdháta a bunaíodh in Airteagal 4 de Rialachán (CE) Uimh. 1466/97. Rinneadh measúnú ar an dá chláir le chéile chun na naisc eatarthu a chur san áireamh. I gcomhréir le hAirteagal 27 de Rialachán (AE) 2021/241, léiríonn Clár Náisiúnta 2022 um Athchóiriú freisin tuairisciú débhlíantúil na Liotuáine ar an dul chun cinn atá déanta maidir lena plean téarnaimh agus athléimneachta a chur chun feidhme.
- (11) D'fhoilsigh an Coimisiún tuarascáil tíre 2022 maidir leis an Liotuáin an 23 Bealtaine 2022. Rinne sí measúnú ar an dul chun cinn atá déanta ag an Liotuáin maidir le haghaidh a thabhairt ar na moltaí tírshonracha ábhartha a ghlac an Chomhairle in 2019, 2020 agus 2021, agus bhreathnaigh sí ar chur chun feidhme an phlean téarnaimh agus athléimneachta ag an Liotuáin, ag cur leis an scórchlár téarnaimh agus athléimneachta. Ar bhonn na hanailíse sin, sainithníodh sa tuarascáil tíre bearnaí i ndáil leis na dúshláin sin nach dtugtar aghaidh orthu, nó nach dtugtar aghaidh orthu ach i bpáirt, leis an bplean téarnaimh agus athléimneachta, chomh maith le dúshláin nua agus dúshláin atá ag teacht chun cinn, lena n-áirítear na dúshláin sin a eascraíonn as ionradh na Rúise ar an Úcráin. Rinne sí measúnú freisin ar dhul chun cinn na Liotuine maidir le Colún Eorpach na gCeart Sóisialta a chur chun feidhme agus ar phríomhspríocanna an Aontais maidir le fostaíocht, laghdú scileanna agus laghdú bochtaineachta a bhaint amach, chomh maith le dul chun cinn maidir le Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe a bhaint amach.

¹⁰ 10477/2021; 10477/2021 ADD 1.

- (12) An 23 Bealtaine 2022, d'eisigh an Coimisiún tuarascáil faoi Airteagal 126(3) den Chonradh. Pléadh staid bhuiséadach na Liotuáine sa tuarascáil sin, ós rud é go bhfuil sé beartaithe go sáróidh a heasnamh ginearálta rialtais in 2022 luach tagartha an Chonartha, arb é 3 % de OTI é. Thángthas ar an gconclúid sa tuarascáil nár comhlíonadh critéar an easnamh. I gcomhréir le teachtaireacht an 2 Márta 2022, níor mhol an Coimisiún nósanna imeachta nua maidir le heasnamh iomarcach a oscailt in earrach na bliana 2022 agus déanfaidh sé athmheasúnú ar cibé acu an mbeidh sé riachtanach nó nach mbeidh a mholadh go gcuirfí tús le nósanna imeachta den sórt sin i bhfómhar 2022.
- (13) I Moladh uaithi an 20 Iúil 2020¹¹, mhol an Chomhairle don Liotuáin na bearta uile is gá a dhéanamh in 2020 agus 2021, i gcomhréir leis an gclásal éalaithe ginearálta, chun aghaidh a thabhairt go héifeachtach ar phaindéim COVID-19, chun an geilleagar a chothú agus chun tacú leis an téarnamh ina dhiaidh sin. Mhol sí freisin go saothródh an Liotuáin, nuair is féidir sin le dálaí eacnamaíocha, beartais fhioscacha atá dírithe ar riochtaí fioscacha meántéarmacha stuama a bhaint amach agus ar inbhuanaitheacht fiachais a áirithiú, agus feabhas a chur ar an infheistíocht ag an am céanna. In 2021, de réir na sonraí a bhailíochtaigh Eurostat, thit easnamh ginearálta rialtas na Liotuáine ó 7.3 % de OTI in 2020 go 1.0 %. Thacaigh freagairt an bheartais fhioscaigh ón Liotuáin leis an téarnamh eacnamaíoch in 2021, agus tháinig laghdú ar bhearta sealadacha éigeandála ó 3.9 % de OTI in 2020 go 2.8 % in 2021. Bhí na bearta a ghlac an Liotuáin in 2021 i gcomhréir leis an Moladh ón gComhairle an 20 Iúil 2020. Den chuid is mó, is bearta sealadacha a bhí sna bearta buiséadacha lánroghnacha a ghlac an rialtas in 2020 agus in 2021. Ag an am céanna, níor bhearta sealadacha roinnt de na bearta lánroghnacha a ghlac an rialtas le linn na tréimhse 2020 go 2021 ná ní raibh siad comhoiriúnaithe le bearta fritháirimh, agus is cúiteamh níos airde d'fhostaithe na hearnála poiblí a bhí i gceist leo den chuid is mó. De réir na sonraí a bhailíochtaigh Eurostat, thit fiachas ginearálta an rialtais ó 46.6 % de OTI in 2020 go 44.3 % de OTI in 2021.

¹¹ Moladh ón gComhairle an 20 Iúil 2020 maidir le Clár Náisiúnta 2020 um Athchóiriú de chuid na Liotuáine agus lena dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár Cobhsaíochta 2020 de chuid na Liotuáine (IO C 282, 26.8.2020, lch. 95).

(14) Tá an cás maicreacnamaíoch atá mar bhuntaca leis na réamh-mheastacháin bhuiséadacha i gClár Cobhsaíochta 2022 réalaíoch. Tá sé tuartha ag an rialtas go méadóidh fíor-OTI faoi 1.6 % in 2022 agus 2.5 % in 2023. I gcomparáid leis sin, réamh-mheastar i réamhaisnéis an earraigh 2022 ón gCoimisiún go mbeidh fíorfhás de 1.7 % ar OTI ann in 2022 agus 2.6 % in 2023. Ina Chlár Cobhsaíochta 2022, tá an rialtas ag súil go n-ardóidh an t-easnamh ceannlíne go 4.9 % de OTI in 2022 agus go laghdófar é go 2.4 % in 2023. Is léiriú é an méadú ar an easnamh in 2022 go príomha ar bhearta chun tionchar na bpraghsanna arda fuinnimh a chuimsiú, chun tacú le teaghlaigh ar ioncam níos ísle agus chun freastal ar na sreafaí daoine atá ag teitheadh ón Úcráin. De réir Chlár Cobhsaíochta 2022, meastar go laghdóidh cóimheas fiachais ghinearálta an rialtais le OTI go dtí 43.3 % in 2022, agus go bhfanfaidh sé cobhsaí in 2023. Bunaithe ar bhearta beartais atá aitheanta ag scoithdháta na réamhaisnéise, tuartar i réamhaisnéis an earraigh 2022 ón gCoimisiún easnamh rialtais de 4.6 % de OTI agus 2.3 % faoi seach do 2022 agus 2023. Tá sé sin i gcomhréir leis an easnamh atá réamh-mheasta i gClár Cobhsaíochta 2022. I réamhaisnéis an earraigh 2022 ón gCoimisiún, tuartar go mbeidh cóimheas fiachais ghinearálta an rialtais le OTI ar aon dul le 42.7 % in 2022 agus 43.1 % in 2023. De réir réamhaisnéis an earraigh 2022 ón gCoimisiún, is é 3.2 % an fás aschuir féideartha measta sa mheántearma (meán 10 mbliana). Mar sin féin, ní áirítear sa mheastachán sin tionchar na n-athchóirithe atá mar chuid den phlean téarnaimh agus athléimneachta agus lena bhféadfar borradh a chur faoi fhás ionchasach na Liotuáine.

(15) In 2022, chuir an rialtas deireadh le formhór na mbeart a glacadh mar fhreagairt ar ghéarchéim COVID-19, sa chaoi is go meastar go laghdóidh na bearta sealadacha éigeandála ó 2.8 % de OTI in 2021 go 1.2 % in 2022. Tá tionchar ag na bearta a glacadh chun tionchar eacnamaíoch agus sóisialta an mhéadaithe ar phraghsanna fuinnimh a chomhrac ar an easnamh rialtais, a mheastar a bheith cothrom le 1.2 % de OTI in 2022 agus cothrom le 0.0 % de OTI in 2023 i réamhaisnéis an earraigh 2022 ón gCoimisiún¹². Is éard atá sna bearta sin den chuid is mó fóirdheontais do chuideachtaí gás agus leictreachais, cúiteamh cánach breisluacha (CBL) a chuirtear i bhfeidhm ar fhuinneamh teasa agus cur i bhfeidhm níos leithne cúitimh eile le haghaidh teasfhuinnimh. Fógraíodh na bearta sin mar bhearta sealadacha den chuid is mó. Mar sin féin, i gcás ina bhfanfaidh praghsanna fuinnimh ag leibhéal ardaithe in 2023, d'fhéadfaí leanúint le cuid de na bearta sin. Níl roinnt de na bearta sin spriocdhírthe, go háirithe na fóirdheontais do chuideachtaí gás agus leictreachais agus cúiteamh CBL ar fhuinneamh teasa. Tá tionchar freisin ar an easnamh rialtais ag na costais a bhaineann le cosaint shealadach a thabhairt do dhaoine easáitithe ón Úcráin, atá tuartha i réamhaisnéis an earraigh 2022 ón gCoimisiún ag 0.2 % in 2022 agus in 2023¹³, chomh maith leis an gcostas méadaithe 0.5 % de OTI ar chaiteachas cosanta in 2022 agus 2023.

¹² Is ionann na figiúirí agus leibhéal chostais bhuiséadacha bhliantúla na mbeart sin a rinneadh ó fhómhar 2021, lena n-áirítear ioncam agus caiteachas reatha chomh maith le – i gcás inarb ábhartha – bearta caiteachais chaipitil.

¹³ Glactar leis go mbeidh líon iomlán na ndaoine easáitithe ón Úcráin go dtí an tAontas Eorpach chomh hard le 6 mhiliún duine de réir a chéile faoi dheireadh 2022, agus meastar a ndáileadh geografach bunaithe ar mhéid an diaspóra atá ann cheana, ar dhaoine coibhneasta an Bhallstáit ghlactha, agus ar dháileadh iarbhír na ndaoine easáitithe ón Úcráin ar fud an Aontais ó mhí an Mhárta 2022. I gcás costais bhuiséadacha in aghaidh an duine, tá meastacháin bunaithe ar shamhail mhicreashamhlaithe Euromod Airmheán Comhpháirteach Taighde an Choimisiúin, agus an dá aistriú airgid á gcur san áireamh d'fhéadfadh daoine a bheith incháilithe do shochair chomhchineáil, amhail oideachas agus cúram sláinte.

- (16) I Moladh uaithi an 18 Meitheamh 2021, mhol an Chomhairle go saothródh an Liotuáin staid fhioscach thacúil in 2022, lena n-áirítear ón spreagadh a cuireadh ar fáil leis an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, agus go gcaomhnódh sí infheistíocht arna maoiniú go náisiúnta. Mhol an Chomhairle freisin don Liotuáin an fás ar chaiteachas reatha arna mhaoiniú go náisiúnta a choinneáil faoi rialú. Mhol sí freisin go saothródh an Liotuáin, nuair a bheidh na dálaí eacnamaíocha cearta ann, beartas fhioscach arb é is aidhm dó seasaimh fhioscacha mheántéarmacha stuama a bhaint amach agus an inbhuanaitheacht fhioscach a áirithiú sa mheántéarma, agus, ag an am céanna, feabhas a chur ar an infheistíocht chun borradh a chur faoin acmhainneacht fáis.

(17) In 2022, bunaithe ar réamhaisnéis an earraigh 2022 ón gCoimisiún agus lena n-áirítear an fhaisnéis a ionchorpraítear i gClár Cobhsaíochta 2022 na Liotuáine, meastar go mbeidh an staid fhioscach tacúil ag -4.2 % de OTI, mar a mhol an Chomhairle¹⁴. Tá sé beartaithe ag an Liotuáin tacaíocht leanúnach a thabhairt don téarnamh trí leas a bhaint as an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta chun infheistíocht bhreise a mhaoiniú mar a mhol an Chomhairle. Meastar go méadófar le 0.5 pointe céatadán OTI i gcomparáid le 2021 an ranníocaíocht dhearfach le gníomhaíocht eacnamaíoch de chaiteachas arna mhaoiniú ag deontais faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta agus cistí eile de chuid an Aontais. Réamh-mheastar go gcuirfidh infheistíocht arna maoiniú go náisiúnta ranníocaíocht mhéadaitheach ar fáil don staid fhioscach dar méid 0.3 pointe céatadán in 2022¹⁵. Dá bhrí sin, tá sé beartaithe ag an Liotuáin infheistíocht arna maoiniú go náisiúnta a chaomhnú, mar a mhol an Chomhairle. Ag an am céanna, meastar go soláthróidh an fás ar chaiteachas reatha príomhúil arna mhaoiniú go náisiúnta (glan ar bhearta nua ioncaim) in 2022 ranníocaíocht fhorleathnaithe dar méid 3.2 pointe céatadán don staid fhioscach fhoriomlán. Áirítear ar an rannchuidiú suntasach leathnaithe sin tionchar breise na mbeart chun aghaidh a thabhairt ar thionchar eacnamaíoch agus sóisialta an mhéadaithe ar phraghsanna fuinnimh (1.2 % de OTI) chomh maith leis na costais a bhaineann le cosaint shealadach a thabhairt do dhaoine easáitithe ón Úcráin (0.2 % de OTI), agus, i measc bearta eile, réamh-mheastar go gcuirfidh tacaíocht bhreise do theaghlaigh ar ioncam níos ísle (méadú breise ar phinsin, sochair leanaí, cúnamh sóisialta, íosleibhéal ioncaim neamh-inchánach) le 0.4 % de OTI leis an bhfás sa ghlancaiteachas reatha. Dá bhrí sin, ar bhonn meastacháin reatha an Choimisiúin, ní leor an smacht atá ag an Liotuáin ar fhás an chaiteachais reatha arna mhaoiniú go náisiúnta in 2022.

¹⁴ Freagraíonn comhartha diúltach den táscaire do bharrachas fáis ar chaiteachas príomhúil i gcomparáid le fás eacnamaíoch meántéarmach, lena léirítear beartas fioscach forleathnaitheach.

¹⁵ Réamh-mheastar go soláthróidh caiteachas caipitil eile arna mhaoiniú go náisiúnta ranníocaíocht leathnaithe de 0.1 pointe céatadán de OTI.

- (18) In 2023, tuartar go mbeidh an staid fhioscach i réamhaisnéis an earraigh 2022 ón gCoimisiún 1.5 % de OTI ar an mbonn nach mbeidh aon athrú beartais ann¹⁶. Meastar go leanfaidh an Liotuáin d'úsáid a bhaint as na deontais ón tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta in 2023 chun infheistíocht bhreise a mhaoiniú chun tacú leis an téarnamh. Meastar go méadófar le 0.4 pointe céatadán OTI in 2023 an ranníocaíocht dhearfach le gníomhaíocht eacnamaíoch de chaiteachas arna mhaoiniú ag deontais faoin tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta agus cistí eile de chuid an Aontais. Réamh-mheastar go gcuirfidh infheistíocht arna maoiniú go náisiúnta ranníocaíocht chrapthach ar fáil don staid fhioscach dar méid 0.5 pointe céatadán in 2023¹⁷. Ag an am céanna, meastar go soláthróidh an méadú ar chaiteachas reatha príomhúil arna mhaoiniú go náisiúnta (glan ar bhearta nua ioncaim) in 2023 ranníocaíocht chrapthach dar méid 1.5 pointe céatadán don staid fhioscach fhoriomlán. Áirítear leis sin an tionchar ó dheireadh a chur de réir a chéile leis na bearta lena dtugtar aghaidh ar phraghsanna méadaithe fuinnimh (1.2 % de OTI) agus costais bhreise chun cosaint shealadach a thabhairt do dhaoine easáitithe as an Úcráin (0.1 % de OTI).
- (19) I gClár Cobhsaíochta 2022, meastar go laghdóidh an t-easnamh rialtais de réir a chéile go 1.3 % in 2024 agus go 1.0 % faoi 2025. Dá bhrí sin, tá sé beartaithe go bhfanfaidh easnamh ghinearálta an rialtais faoi bhun 3 % de OTI thar thréimhse an chláir. De réir Chlár Cobhsaíochta 2022, táthar ag súil go laghdóidh cóimheas fiachais ghinearálta an rialtais le OTI faoi 2025, go háirithe le laghdú go 42.6 % in 2024, agus laghdú go 42.5 % in 2025. De réir anailís an Choimisiúin, is cosúil gur rioscaí ísle iad na rioscaí maidir le hinbhuanaitheacht fiachais sa mheántéarma.

¹⁶ Freagraíonn comhartha dearfach den táscaire d'easnamh fáis ar chaiteachais príomhúil i gcomparáid le fás eacnamaíoch meántéarmach, lena léirítear beartas fioscach crapthach.

¹⁷ Tuartar go soláthróidh caiteachas caipitil eile arna mhaoiniú go náisiúnta ranníocaíocht neodrach 0.0 pointe céatadán de OTI.

- (20) Sainnithníodh i scórchlár soláthair phoiblí 2020 roinnt scrogaill sa chóras soláthair phoiblí sa Liotuáin: easpa comhair idir eagraíochtaí ceannaigh, líon beag rannpháirtithe nó rannpháirtithe ar bith i dtairiscintí, agus róspleáchas ar an gcrítear praghais. Dá leathnófaí raon feidhme na n-iarrachtaí leanúnacha chun soláthar poiblí comhoibritheach a chothú ar fud na mbardas, sa chaoi go gcumhdófaí leibhéal an rialtais láir leis an athchóiriú, chuideofaí le forbairt agus scaipeadh na gcleachtas is fearr agus chuirfí feabhas ar éifeachtúlacht agus éifeachtacht fhoriomlán na bpróiseas. Chabhródh sé sin freisin chun an inbhuanaitheacht fhioscach a mhéadú.
- (21) I gcomhréir le hAirteagal 19(3), pointe (b), de Rialachán (AE) 2021/241 agus critéar 2.2 d'Iarscríbhinn V a ghabhann leis an Rialachán sin, áirítear sa phlean téarnaimh agus athléimneachta sraith fhairsing athchóirithe agus infheistíochtaí a threisiónn a chéile agus a bhfuil amchlár tascach ag gabháil leo maidir lena gcur chun feidhme a bheidh le tabhairt chun críche faoin 31 Lúnasa 2026. Cuidíonn siad sin le dul i ngleic leis na dúshláin eacnamaíocha agus shóisialta ar fad nó le fothacar suntasach de na dúshláin eacnamaíocha agus shóisialta a leagtar amach sna moltaí tírshonracha a chuir an Chomhairle faoi bhráid na Liotuáine sa Seimeastar Eorpach in 2019 agus 2020, chomh maith le haon mholtaí tírshonracha a eisíodh go dtí an dáta a ghlacfar plean téarnaimh agus athléimneachta. Dírítear go háirithe, sa phlean téarnaimh agus athléimneachta, ar bhearta chun digiteáil agus an t-aistriú glas a chur chun cinn, cáilíocht agus éifeachtúlacht seirbhísí sláinte a chinntiú, cosaint shóisialta a fheabhsú, tús áite a thabhairt don oideachas agus don nuálaíocht, agus éifeachtacht na hearnála poiblí a mhéadú.

- (22) Meastar go gcuideoidh cur chun feidhme phlean téarnaimh agus athléimneachta na Liotuáine chun breis dul chun cinn a dhéanamh ar na haistrithe glasa agus digiteacha. Is ionann bearta chun tacú le cuspóirí aeráide sa Liotuáin agus 37.8 % de leithdháileadh iomlán an phlean téarnaimh agus athléimneachta, agus is ionann bearta lena dtacaítear le cuspóirí digiteacha agus 31.5 % de leithdháileadh iomlán an phlean téarnaimh agus athléimneachta. Cur chun feidhme iomlán an phlean téarnaimh agus athléimneachta i gcomhréir leis na clocha míle agus na spriocanna ábhartha, sin rud a chuideoidh leis an Liotuáin téarnamh go tapa ó iarmhairtí ghéarchéim COVID-19 agus a hathléimneacht á neartú san am céanna. Tá rannpháirtíocht chórasach na gcomhpháirtithe sóisialta agus na ngeallsealbhóirí ábhartha eile tábhachtach i gcónaí chun an plean téarnaimh agus athléimneachta a chur chun feidhme go rathúil, chomh maith le beartais eacnamaíocha agus fostaíochta eile a théann níos faide ná an plean téarnaimh agus athléimneachta, chun a áirithiú go mbeidh úinéireacht leathan ar an gclár oibre foriomlán beartais.
- (23) An 22 Aibreán 2022, d'fhorpheas an Coimisiún Comhaontú Comhpháirtíochta na Liotuáine dá bhforáiltear i Rialachán (AE) 2021/1060 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁸. Thíolaic an Liotuáin an clár beartais chomhtháthaithe an 16 Márta 2022. I gcomhréir le Rialachán (AE) 2021/1060 tá chuir an Liotuáin san áireamh na moltaí tírshonracha ábhartha i gclárseidealú chistí bheartas comhtháthaithe 2021–2027. Is réamhriachtanas é sin chun éifeachtacht na tacaíochta airgeadais atá le fáil ó chistí an bheartais chomhtháthaithe a fheabhsú agus chun uasmhéadú a dhéanamh ar bhreisluach na tacaíochta sin, agus comhordú, comhlántacht agus comhleanúnachas idir cistí an bheartais chomhtháthaithe sin agus ionstraimí agus cistí eile de chuid an Aontais á gcur chun cinn ag an am céanna. Tá cur chun feidhme rathúil na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta agus cláir beartais chomhtháthaithe ag brath freisin ar dheireadh a chur le bacainní ar infheistíocht chun tacú leis na haistrithe glasa agus digiteacha agus le forbairt chríochach chothrom.

¹⁸ Rialachán (AE) 2021/1060 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Meitheamh 2021 lena leagtar síos forálacha coiteanna maidir le Ciste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa, Ciste Sóisialta na hEorpa Plus, an Ciste Comhtháthaithe, an Ciste um Aistriú Cóir agus an Ciste Eorpach Muirí, Iascaigh agus Dobharshaothraithe agus rialacha airgeadais maidir leis na cistí sin agus maidir leis an gCiste um Thearmann, Imirce agus Lánpháirtíocht, an Ciste Slándála Inmheánaí agus an Ionstraim le haghaidh Tacaíocht Airgeadais don Bhainistiú Teorainneacha agus don Bheartas Víosáí (IO L 231, 30.6.2021, lch. 159).

- (24) Chomh maith leis na dúshláin eacnamaíocha agus shóisialta a dtugtar aghaidh orthu sa phlean téarnaimh agus athléimneachta, tá roinnt dúshlán breise os comhair na Liotuáine a bhaineann le cúram príomhúil agus coisctheach, laigí i bpleanáil agus seachadadh seirbhísí sóisialta agus easpa straitéise maidir le tithíocht shóisialta. Léiríonn na leibhéil arda d'iontrálacha ineachanta ospidéal agus rátaí mortlaíochta inchoiscthe agus inchóireáilte go bhfuil gá le níos mó gníomhaíochtaí coisctheacha i gcúram sláinte na Liotuáine. Thairis sin, cuireann ganntanais agus dáileadh míchothrom gairmithe sláinte srian leis an rochtain ar chúram sláinte príomhúil agus cúram fadtéarmach. Chomh maith leis na hathchóirithe sláinte agus an infheistíocht i bplean téarnaimh agus athléimneachta na Liotuáine, is gá cúram príomhúil agus cosc a neartú tuilleadh. Cuireann easpa comhoibrithe idir aireachtaí éagsúla agus comhlachtaí poiblí eile chun na riachtanais a aithint bac ar sholáthar comhtháite seirbhísí sóisialta. Ina theannta sin, ní thugann na seirbhísí aghaidh ar riachtanais na ndaoine dífhostaithe. In 2019¹⁹, bhí caiteachas na Liotuáine ar thithíocht shóisialta, i.e. € 10.31 in aghaidh an áitritheora, go mór faoi bhun mheán an Aontais € 101.58 (i bpragsanna tairiseacha 2010 arson), rud a fhágann go bhfuil ganntanas leanúnach agus liostaí fada feithimh ann. Ní mór cáilíocht na tithíochta sóisialta a chuirtear ar fáil a fheabhsú freisin. Áirítear sa phlean téarnaimh agus athléimneachta bearta tábhachtacha amhail athchóiriú ar an scéim ioncaim íosta agus ar an gcóras sochair chánach mar aon le cumhdach an árachais shóisialta dífhostaíochta a mhéadú. Meastar go gcuideoidh na bearta sin le dul i ngleic le cuid de na príomhdhúshláin cosanta sóisialta a luaithe a chuirfear chun feidhme iad. Mar sin féin, sa bhreis ar na bearta a áirítear sa phlean téarnaimh agus athléimneachta, tá gá le hiarrachtaí breise chun pleanáil, cáilíocht agus éifeachtacht na seirbhísí sóisialta a fheabhsú agus chun aghaidh a thabhairt ar ghanntanais agus ar cháilíocht easnamhach na tithíochta sóisialta.
- (25) Mar fhreagairt ar an sainordú ó Cheannairí Stáit nó Rialtais an Aontais a leagtar amach i nDearbhú Versailles, tá sé mar aidhm ag an togra ón gCoimisiún le haghaidh plean REPowerEU deireadh a chur de réir a chéile le spleáchas an Aontais ar allmhairiú breosla iontaise ón Rúis a luaithe is féidir. Chun na críche sin, tá sé beartaithe ag an gCoimisiún na tionscadail, na hinfeistíochtaí agus na hathchóirithe is oiriúnaí ar an leibhéal náisiúnta, ar an leibhéal réigiúnach agus ar leibhéal an Aontais a shainnithint i gcomhphlé leis na Ballstáit. Is é is aidhm do na bearta sin an spleáchas foriomlán ar bhreoslaí iontaise a laghdú agus imeacht ó allmhairí breosla iontaise ón Rúis.

¹⁹ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/SPR_EXP_FHO__custom_2036156/default/table?lang=en

(26) Tá an Liotuáin ag brath go mór ar allmhairí dá soláthar fuinnimh, mar iompórtálann sí thart ar dhá thrían dá h-ollriachtanais leictreachais agus formhór a cuid ola agus gáis. Is ionann ola agus gás agus trí cheathrú de mheascán fuinnimh na tíre. Go dtí go ndearna an Rúis ionradh ar an Úcráin, rinneadh ola agus gás a allmhairiú ón Rúis den chuid is mó. In 2020, d'iompórtáil an Liotuáin 42 % dá hallmhairí gáis nádúrtha ón Rúis (i gcomhréir le meán an Aontais de 44 %) agus 73 % dá hallmhairí amhola ón Rúis (níos airde ná meán an Aontais de 26 %)²⁰. Is é is cúis leis an éileamh ar fhuinneamh flít mhór iompair, agus gan an úsáid cheart á baint as an iompar poiblí ná as an iarnród, agus stoc mór d'fhoirgnimh atá neamhéifeachtúil ó thaobh fuinnimh de agus tionscail dianfhuinnimh, arb ionann iad agus 67 % den tomhaltas gáis iomlán. Dá ndéanfaí iarrachtaí breise chun déine fuinnimh a laghdú sna hearnálacha sin, trí chlaohlú tionsclaíoch a chur chun cinn, lena n-áirítear próisis nuálacha táirgthe, agus trí úsáid foinsí in-athnuaite fuinnimh a chur chun cinn a thuilleadh, laghdófaí spleáchas na Liotuáine ar allmhairí fuinnimh foriomlána. Tá feabhas nach beag curtha ag an Liotuáin ar a slándáil fuinnimh trí naisc leictreachais agus gáis a fhorbairt leis na Ballstáit chomharsanachta agus leis an gcríochfort gáis nádúrtha leachtaithe in Klaipėda. Ar an iomlán, ní mór don Liotuáin leanúint dá hiarrachtaí chun an comhar réigiúnach lena comharsana a fheabhsú tuilleadh chun allmhairithe breise gáis agus úsáid éifeachtúil bonneagar réigiúnach a chomhordú. Sa chomhthéacs sin, cuideoidh an t-idirnascaire gáis leis an bPolainn (GIPL) atá i mbun feidhme amhail ón 1 Bealtaine 2022, agus an t-idirnascaire gáis eile le Ballstáit chomharsanachta, leis an soláthar fuinnimh sa réigiún a chosaint. Ba cheart, mar sin féin, tosaíocht beartais a bheith ann i gcónaí chun an sioncrónú leanúnach a thabhairt chun críche le heangach cumhachta ilchríochach an Aontais, agus acmhainneacht leordhóthanach a chinntiú le haghaidh idirnaisc leis na Ballstáit chomharsanachta agus tionscadail chomhpháirteacha in-athnuaite a shaothrú. Moltar infheistíochtaí nua bonneagair agus líonraí a bhaineann le gás a bheith slán i gcás inar féidir, d'fhonn a n-inbhuanaitheacht fhadtéarmach a éascú trí athrú cuspóra ar bhreoslaí inbhuanaithe amach anseo. Beidh gá le huaillmhian bhreise maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú agus le fuinneamh in-athnuaite agus éifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú chun go mbeidh an Liotuáin ag teacht le cuspóirí 'Oiriúnach do 55'.

²⁰ Eurostat (2020), sciar allmhairí na Rúise thar allmhairí iomlána gáis nádúrtha, amhola agus guaile chrua. I gcás mheán AS27, tá iomlán na n-allmhairí bunaithe ar allmhairí lasmuigh de AE27. I gcás na Liotuáine, áirítear trádáil laistigh den Aontas ar iomlán na n-allmhairí. Ní áirítear táirgí ola scagtha le hamhola.

- (27) Cé go mbeidh costais shuntasacha athstruchtúraithe i roinnt earnálacha mar thoradh ar an dlús atá curtha leis an aistriú i dtreo na haeráidneodrachta agus ar shiúl ó bhreolaí iontaise, is féidir leis an Liotuáin úsáid a bhaint as an Sásra um Aistriú Cóir i gcomhthéacs an bheartais chomhtháthaithe chun tionchar socheacnamaíoch an aistrithe a mhaolú sna réigiúin is mó atá buailte. Ina theannta sin, is féidir leis an Liotuáin leas a bhaint as Ciste Sóisialta na hEorpa Plus, arna bhunú le Rialachán (AE) 2021/1057 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle²¹, chun deiseanna fostaíochta a fheabhsú agus comhtháthú sóisialta a neartú.
- (28) I bhfianaise mheasúnú an Choimisiúin, scrúdaigh an Chomhairle Clár Cobhsaíochta 2022 agus léirítear a tuairim²² i moladh (1).
- (29) I bhfianaise na dlúthnaisc idir geilleagair Bhallstáit an limistéir euro agus a rannchuidiú comhchoiteann le feidhmiú an aontais eacnamaíoch agus airgeadaíochta, mhol an Chomhairle go ngníomhódh Ballstáit an limistéir euro, lena n-áirítear trína bpleananna téarnaimh agus athléimneachta, chun na moltaí atá leagtha amach i moladh 2022 maidir leis an limistéir euro a chur chun feidhme. Maidir leis an Liotuáin, léirítear é sin go háirithe i moltaí (1) agus (2),

²¹ Rialachán (AE) 2021/1057 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Meitheamh 2021 lena mbunaítear Ciste Sóisialta na hEorpa Plus (CSE+), agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 1296/2013 (IO L 231, 30.6.2021, lch. 21).

²² Faoi Airteagal 5(2) de Rialachán (CE) Uimh. 1466/97.

AG MOLADH LEIS SEO go nglacfadh an Liotuáin gníomhaíocht in 2022 agus 2023 chun an méid seo a leanas a dhéanamh:

1. In 2023, a áirithiú go mbeidh fás an phríomhchaiteachais reatha arna mhaoiniú go náisiúnta i gcomhréir le seasamh foriomlán neodrach beartais, agus tacaíocht leanúnach shealadach spriocdhírithé á cur san áireamh do theaghlaigh agus do ghnólachtaí is leochailí ó thaobh praghsanna fuinnimh de agus do dhaoine atá ag teitheadh ón Úcráin. A bheith faoi réir chun an caiteachas reatha a chur in oiriúint don staid atá ag teacht chun cinn. Infheistíocht phoiblí a leathnú le haghaidh na n-aistriúcháin glasa agus digiteacha agus le haghaidh na slándála fuinnimh, lena gcuirtear san áireamh an tionscadal REPowerEU, lena n-áirítear trí leas a bhaint as an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta agus as cistí eile de chuid an Aontais. Le linn na tréimhse tar éis 2023, saothrófar beartas fioscach atá dírithe ar riochtaí fioscacha meántéarmacha stuama a bhaint amach. Soláthar poiblí comhoibríteach a chothú ar leibhéal an rialtais láir agus ar leibhéal an bhbardais.
2. Dul ar aghaidh le cur chun feidhme a plean téarnaimh agus athléimneachta, i gcomhréir leis na clocha míle agus na spriocanna a chuimsítear i gCinneadh Cur Chun Feidhme ón gComhairle an 20 Iúil 2021. An chaibidlíocht leis an gCoimisiún maidir le doiciméid chlársceidealaithe an bheartais chomhtháthaithe le haghaidh 2021-2027 a chur i gcrích go tapa d'fhonn tús a chur lena gcur chun feidhme.
3. Cúram príomhúil agus coisctheach a neartú. Ilroinnt maidir le pleanáil agus seachadadh seirbhísí sóisialta a laghdú agus a bpearsanú agus a lánpháirtiú le seirbhísí eile a fheabhsú. Feabhas a chur ar rochtain ar thithíocht shóisialta agus ar cháilíocht na tithíochta sin.
4. Spleáchas foriomlán ar bhreosláí iontaise a laghdú trí dhlús a chur le húsáid foinsí in-athnuaite, agus trí éifeachtúlacht fuinnimh agus dícharbónú na tionsclaíochta, an iompair agus agus na bhfoirgneamh a mhéadú, agus trí acmhainneacht leordhóthanach idirnasca fuinnimh a chinntiú.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil,

Thar ceann na Comhairle

An tUachtarán